

ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА - ЕАД
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ,
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
И
ОДИТОРСКИ ДОКЛАД

31 декември 2018 г.

Варна

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември 2018 г.

	Прило- жение №	31.12.2018 хил. лв.	31.12.2017 хил. лв.
Нетекущи активи			
Дълготрайни материални и нематериални активи	3	44,024	33,616
Инвестиции на разположение за продажба	4	169	169
Отсрочени данъчни активи	5	165	178
Всичко нетекущи активи		44,358	33,963
Текущи активи			
Материални запаси	6	3,784	3,846
Вземания и предоставени аванси	7	6,467	10,596
Парични средства	8	23,012	16,951
Всичко текущи активи		33,263	31,393
Всичко активи		77,621	65,356
Капитал			
Основен капитал	9	8,494	8,494
Натрупани резултати		46,852	41,857
Всичко капитал		55,346	50,351
Нетекущи пасиви			
Дългосрочни банкови заеми	10	9,262	2,425
Дългосрочни задължения към персонала	11	3,270	3,116
Всичко нетекущи пасиви		12,532	5,541
Текущи пасиви	12	9,743	9,464
Всичко пасиви		22,275	15,005
Всичко капитал и пасиви		77,621	65,356

Заличена информация по Регламент (ЕС) 2016/679

Изпълнителен директор:
Петър Сеферов

Съгласно одиторски доклад: *М. ...*

Съставител:
Виолета Златкова

Шурина

12 март 2019 г.

Приложението от стр. 6 до стр. 28 е неразделна част от настоящия финансов отчет.

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
за годината, завършваща към 31 декември 2018

	Прило- жение	Годината, завършваща към 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща към 31.12.2017 хил. лв.
Приходи от продажби	13	70,080	71,447
Други приходи от дейността	14	1,102	1,029
Общо приходи от дейността		71,182	72,476
Капитализирани разходи		64	123
Разходи за материали	15	7,618	7,725
Разходи за външни услуги	16	7,688	7,844
Разходи за персонала	17	36,788	37,983
Разходи за амортизация		6,130	5,437
Други разходи	18	915	1,103
Всичко разходи по икономически елементи		59,139	60,092
Финансови приходи	19	60	47
Финансови разходи	20	71	110
Всичко финансови приходи/(разходи)		(11)	(63)
Печалба преди облагане с данъци		12,096	12,444
Приходи/(разходи) за данъци върху печалбата	21	(1,210)	(1,274)
Нетна печалба за периода		10,886	11,170
Пера, които не могат да се рекласифицират към приходите и разходите			
Акторски печалби/(загуби)		(340)	(550)
Данъчен ефект върху актюерски печалби/(загуби)		34	55
Други изменения		-	11
Други всеобхватни приходи/(разходи)		(306)	(484)
Общ всеобхватен доход за периода		10,580	10,686

Заличена
информация по
Регламент (ЕС)
2016/679

Изпълнителен директор:
Петър Сеферов
Съставител:
Виолета Златкова

Съгласно одиторски доклад:

12 март 2019 г.

Приложението от стр. 6 до стр. 28 е неразделна част от настоящия финансов отчет.

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В КАПИТАЛА
за годината, завършваща към 31 декември 2018

	Основен капитал	Законови и други резерви	Преоценъчни резерви	Печалба/ (загуба)	Общо капитал
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2017 г.	8,494	16,195	9,112	12,017	45,818
Корекция в предходни периоди	-	(145)	-	-	(145)
Преизчислено салдо	8,494	16,050	9,112	12,017	45,673
Прехвърляне в резервите	-	12,017	-	(12,017)	-
Разпределени дивиденди и тантиеми	-	(6,008)	-	-	(6,008)
Реализиран преоценъчен резерв	-	142	(142)	-	-
Общ всеобхватен доход за периода	-	(484)	-	11,170	10,686
Салдо на 31 декември 2017 г.	8,494	21,717	8,970	11,170	50,351
Прехвърляне в резервите	-	11,170	-	(11,170)	-
Разпределени дивиденди и тантиеми	-	(5,585)	-	-	(5,585)
Реализиран преоценъчен резерв	-	92	(92)	-	-
Общ всеобхватен доход за периода	-	(306)	-	10,886	10,580
Салдо към 31 декември 2018 г.	8,494	27,088	8,878	10,886	55,346

Заличена информация по Регламент (ЕС) 2016/679

Изпълнителен директор:
Петър Сеферов

Съгласно одиторски доклад:

Съставител:
Виолета Златкова

12 март 2019 г.

Приложението от стр. 6 до стр. 28 е неразделна част от настоящия финансов отчет.

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща към 31 декември 2018

	Годината, завършваща към 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща към 31.12.2017 хил. лв.
Парични наличности в началото на периода	16,951	20,391
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти и други дебитори	79,630	78,665
Плащания на доставчици и други кредитори	(19,086)	(27,527)
Плащания за заплати, осигуровки и други	(38,038)	(38,078)
Плащания за дивиденди	(5,585)	(6,008)
Плащания за данъци	(1,610)	(1,812)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	15,311	5,240
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Плащане за покупка на дълготрайни активи	(16,643)	(6,256)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	113	29
Постъпления от дивидент	42	37
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(16,488)	(6,190)
Парични потоци от финансова дейност		
Получени заеми	9,779	-
Платени заеми	(2,493)	(2,386)
Платени лихви по заеми	(53)	(79)
Нетни парични потоци от финансова дейност	7,233	(2,465)
Изменение на наличностите през годината	6,056	(3,415)
Нереализирани курсови разлики	5	(25)
Парични наличности в края на периода	23,012	16,951

Заличена
информация по
Регламент (ЕС)
2016/679

Изпълнителен директор:
Петър Сеферов

Съставител:
Виолета Златкова

Съгласно одиторски доклад:

12 март 2019 г.

Приложението от стр. 6 до стр. 28 е неразделна част от настоящия финансов отчет.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.**

1. Корпоративна информация

Пристанище Варна - ЕАД (дружеството) е акционерно дружество със 100 % държавно участие. Първоначално, през 1991 г., то е регистрирано като дружество с ограничена отговорност в резултат на отделяне на активи и пасиви на „Български Морски Флот“. През 1997 г. юридическата му форма е променена на еднолично акционерно дружество. Правата на собственика от страна на държавата по отношение на Пристанище Варна - ЕАД се упражняват от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Дружеството е вписано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 103061301. Адресът на управление на дружеството е в гр. Варна, пл. „Славейков“ № 1. Основната дейност на дружеството е свързана с претоварни услуги, съхранение на товари и други пристанищни услуги. Пристанище Варна - ЕАД предоставя и редица други допълнителни услуги, свързани с обслужването на корабите като водоснабдяване, осигуряване на телефон, електрозахранване, отдаване за ползване на пристанищни технически средства и др. В неговата структура влизат две отделни пристанища: Варна-Изток и Варна-Запад. Към 31 декември 2018 г. в дружеството са заети 1,464 души (за 2017 г. - 1,506 души). Към датата на изготвяне на настоящия годишен финансов отчет дружеството се управлява от Съвет на директорите в състав от трима души и се представлява от един изпълнителен директор и от председателя на Съвета на директорите. Настоящият годишен финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите за издаване на 12 март 2019 г.

2. Описание на приложимата счетоводна политика

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Годишното счетоводно приключване и изготвянето на годишните финансови отчети за 2018 г. се извършва по реда на Закона за счетоводството, влязъл в сила от 1 януари 2016 г. Съгласно този закон в България се прилагат Националните счетоводни стандарти, приети от Министерския съвет (НСС). Всички търговски дружества, чиито прехвърлими ценни книжа са допуснати за търговия на регулирания пазар в държава - членка на Европейския съюз, са задължени да изготвят консолидираните си финансови отчети на базата на Международните счетоводни стандарти, приети за приложение от Европейския съюз (МСС). Тези търговски дружества, които са приели и прилагат МСС по реда на отменения Закон за счетоводството, могат да продължат с тяхното приложение и в бъдеще, или еднократно да се върнат към използване на НСС. При изготвянето на годишните си финансови отчети за предходни отчетни периоди дружеството е прилагало МСС. Ръководството на дружеството е преценило, че е целесъобразно да продължи с тяхното прилагане и в бъдеще. Затова настоящият годишен финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните счетоводни стандарти. Това са стандартите, които са приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 г. на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагане на Международните счетоводни стандарти. Към 31 декември 2018 г. към тях се включват Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО), Тълкуванията на Постоянния комитет за разяснения и Тълкуванията на Комитета за разяснения на МСФО, както последващите изменения и бъдещите стандарти и тълкувания. Съветът за МСС преиздава ежегодно стандартите и разясненията към тях, които след формалното одобряване от Европейския съюз, са валидни за годината, за която са издадени. Голяма част от тях обаче не са приложими за дейността на дружеството, поради специфичните и значително по-сложните въпроси, които се третират в тях. Ръководството на дружеството се е съобразило с всички тези счетоводни стандарти и разяснения към тях, които са приложими към неговата дейност и са приети официално за приложение от Европейския съюз към датата на изготвянето на настоящия финансов отчет.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

към 31 декември 2018 г.

(продължение)

2.2. Промени в счетоводната политика

Считано от 1 януари 2018 г., дружеството е приложило за първи път изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти и МСФО 15 Приходи от договори с клиенти. Поради естеството на дейността на дружеството по отношение на МСФО 15 и вследствие на ограниченото използване на финансовите инструменти това не е довело до значими промени в прилаганата от него счетоводна политика. Затова в настоящия финансов отчет не са приложени ретроспективни корекции или допълнителни оповестявания. Очакванията на ръководството са, че единствената промяна би могла да настъпи в известно увеличаване на обезценката на някои финансови активи, най-вече търговските вземания.

Другите промени в МСС, които са в сила от 1 януари 2018 г. не са оказали и не се очаква да окажат ефект върху прилаганата счетоводна политика по отношение на изготвяните от дружеството годишни финансови отчети.

2.3. Нови счетоводни стандарти и разяснения, които все още не са приложени от дружеството

Към 31 декември 2018 г. съществува един нов стандарт, внесени са промени в някои от съществуващите, както и в разясненията, които са публикувани и одобрени за прилагане от Европейския съюз в бъдещи отчетни периоди. Ръководството на дружеството счита, че по отношение на неговата дейност значение би могло да има само приложението на МСФО 16 Лизинг. Чрез този нов счетоводен стандарт се въвежда единен подход за отчитане на всички лизингови договори при лизингополучателите, независимо дали се касае до оперативен, или до финансов лизинг. С влизането в сила на МСФО 16 се отменя действието на съществуващите до момента насоки за отчитането на лизинговите договори в МСС 17 Лизинг, КРМСФО 4 Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг, ПКР 15 Оперативен лизинг - стимули и ПКР 27 Оценка на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг. Новият стандарт влиза в сила за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. В МСФО 16 се въвежда единен балансов метод за отчитане на всички лизингови договори. Лизингополучателят признава в отчета за финансовото си състояние получения актив като право на ползване срещу задължението да извършва лизинговите плащания по договора. Счетоводното третиране от страна на лизингодателя продължава да бъде по досегашния модел на отчитане при двата вида лизингови договори. Предвид дейността на дружеството, както и характера на неговите активи и договори за лизинг, ръководството не очаква, че прилагането на новия счетоводен стандарт би довело до значителни промени в оповестената от него счетоводна политика, както и до необходимост от съществени ретроспективни корекции.

Извън посоченото по-горе, ръководството на дружеството не счита, че е необходимо да оповестява в годишния финансов отчет наименованието на тези МСС и разяснения към тях, в които са направени промени, формално одобрени или неодобрени от Европейския съюз, които ще влязат в сила в бъдеще, без те да се отнасят или да засягат сериозно дейността му. Подобно цитиране на наименования на стандарти и разяснения към тях, които не се прилагат в дейността на дружеството, би могло да доведе до неразбиране и до подвеждане на потребителите на информация от настоящия финансов отчет.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)**

2.4. Приложима мерна база

Настоящият годишен финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви до тяхната справедлива стойност към края на отчетния период, доколкото това се изисква от съответните счетоводни стандарти и тази стойност може да бъде достоверно установена. Подобни отклонения от принципа на историческата цена са оповестени при оповестяване на счетоводната политика на съответните места по-нататък. Всички данни за 2018 и за 2017 г. са представени в хил. лв., освен ако на съответното място не е посочено друго.

2.5. Оценяване по справедлива стойност

Някои счетоводни стандарти дават възможност за приемане на подход за първоначално и последващо оценяване на определени активи и пасиви по тяхната справедлива стойност. За някои финансови активи и пасиви счетоводните стандарти изискват заключителна оценка по справедлива стойност. Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване. Тази стойност следва да се определя на основния пазар за дружеството, или при липсата на такъв, на най-изгодния, до който то има достъп към тази дата. Справедливата стойност на пасив отразява риска от неизпълнение на задължението. Когато е възможно, дружеството оценява справедливата стойност на един актив или пасив, използвайки борсовите цени на активния пазар, на който той се котира. Пазарът се счита за активен, ако сделките за този актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че се осигурява непрекъсната ценова информация. Ако няма борсова цена на активен пазар, дружеството използва техники за оценяване, като максимално използва подходящи наблюдаеми входящи данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите. Избраната техника на оценяване обхваща всички фактори, които пазарните участници биха взели в предвид при ценообразуването на сделката. Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансовите инструменти чрез продажба. В повечето случаи обаче, особено по отношение на текущите търговски вземания и задължения, както и получените кредити, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и пасиви чрез тяхното цялостно обратно изплащане или погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната номинална или амортизируема стойност. Голямата част от финансовите активи и пасиви са краткосрочни по своята същност, поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

2.6. Сравнителни данни

Съгласно българското счетоводно законодателство и регламентираните за приложение МСС, финансовата година приключва към 31 декември и търговските дружества са длъжни да представят годишни финансови отчети към същата дата, заедно със сравнителни данни към тази дата за предходната година. В случай че дружеството е извършило съществени промени в счетоводната си политика, които са приложени ретроспективно или ако е извършило значителни преизчисления или рекласификации на отделни пера, то представя сравнителни данни за два предходни отчетни периода в отчета за финансовото състояние и съответстващите му пояснителни приложения както следва:

- а) към края на предходния отчетен период;
- б) към началото на най-ранния сравним период.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

към 31 декември 2018 г.

(продължение)

2.6. Сравнителни данни (продължение)

В останалите елементи на финансовия отчет и съответстващите им пояснителни сведения сравнителната информация се представя само към края на предходния отчетен период.

2.7. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Приложението на МСС изисква от ръководството на дружеството да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки при изготвяне на годишния финансов отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите, разходите и условните активи и пасиви. Настъпилите промени във вече направените приблизителни счетоводни оценки се отразяват за периода, в който са станали известни, както и в бъдещи отчетни периоди, ако се отнасят до тях. Всички приблизителни счетоводни оценки и предположения са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет.

2.8. Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута на дружеството е валутата, в която се извършват основно сделките в страната, в която то е регистрирано. Това е българският лев, който съгласно местното законодателство е с фиксиран курс към еврото при съотношение 1 евро = 1.95583 лв. БНБ определя обменните курсове на българския лев към другите чуждестранни валути като използва курса на еврото към съответната валута на международните пазари. При първоначално признаване, всяка сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или събитието. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута, като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за всеки работен ден. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ. Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход в момента на възникването им. Заключителният курс на българския лев към щатския долар към края на текущия и предходния отчетни периоди са както следва:

31 декември 2018: 1 USD = 1.70815 лв.

31 декември 2017: 1 USD = 1.63081 лв.

Валутата на представяне във финансовите отчети на дружеството е българският лев.

2.9. Управление на финансовите рискове

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на финансови рискове. Пазарният риск е, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират, поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва валутен риск, лихвен риск и ценови риск. Кредитният риск е рискът, че едната страна по финансовия инструмент ще причини финансова загуба на другата, в случай че не изпълни договореното задължение. Ликвидният риск е рискът, че дружеството би могло да има затруднения при посрещане на задълженията по финансовите пасиви.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)

2.9. Управление на финансовите рискове (продължение)

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми. С това се цели да се определят адекватни цени на услугите на дружеството и на привлечените от него средства. Освен това ръководството оценява адекватно пазарните обстоятелства на направените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск. Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти. Политиката, която ръководството прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

2.9.1. Валутен риск

Дружеството извършва покупки, продажби и получава заеми основно в евро. Тъй като валутният курс на българския лев към еврото е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на дружеството е минимален. Операциите на дружеството в другите чуждестранни валути са незначителни в общия обем за сделките. Понастоящем дружеството няма практика да хеджира експозицията по валутни сделки.

2.9.2 Лихвен риск

Дейността на дружеството е обект на риск от колебанията в лихвените проценти, до степента, в която лихвоносните активи и лихвоносните пасиви търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. Финансовите активи на дружеството съдържат основно безлихвени вземания и краткосрочни депозити с фиксирана лихва. Основните финансови пасиви на дружеството включват краткосрочни безлихвени търговски задължения и лихвоносни заеми. Банковите заеми са договорени с плаваща лихва, формирана чрез фиксирана надбавка над тримесечен или едномесечен EURIBOR, поради което дружеството е изложено потенциално на риск от промяна в пазарните лихвени проценти. Рискът от възможните промени в лихвените нива на едномесечния и тримесечния EURIBOR е несъществен за дружеството.

2.9.3. Ценови риск

Дружеството е изложено на ценови риск главно поради променливите тенденции в цените на горивата – дизел, мазут и газьол, които се изразходват в големи количества за дейността. Дружеството няма практика да хеджира риска от промени в цените на стоките.

2.9.4. Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в отчета за финансовото състояние нетно, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Дружеството е минимизирало кредитния риск, тъй като ръководството прилага добра политика за събираемостта на вземанията от клиенти и другите вземания, както и разполага със значителни по размер ликвидни активи.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

към 31 декември 2018 г.

(продължение)

2.9. Управление на финансовите рискове (продължение)

2.9.5. Ликвиден риск

Експозицията на дружеството, свързана с ликвидния риск, изразяваща се във възможност за безусловно погасяване на всички задължения съгласно техния падеж, не е съществена. Дружеството поддържа значителни нива на паричните средства и провежда политика на финансиране на оборотния капитал и на дълготрайните активи от натрупаната печалба, генерираща достатъчно свободни средства.

2.9.6. Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да продължи да функционира като действащо предприятие, да поддържа оптимална капиталова структура и непрестанно да подобрява финансовите показатели за дейността си, въпреки промените в икономическите условия. Ръководството на дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост.

2.10. Дефиниция и оценка на елементите на отчета за финансовото състояние

2.10.1. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи са представени по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и възможните загуби от обезценка. При първоначално придобиване те се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др. Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи, независимо че притежават характеристиката на дълготрайни, се отчитат като текущ разход в момента на придобиването им.

Избраният от дружеството подход за последваща оценка на дълготрайните материални активи е по тяхната преоценената стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Преоценка се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 3 - 4 години. Дружеството е възприело праг на същественост за целите на преоценка – 14 % за транспортни средства и 5 % за всички останали дълготрайни активи. Към 31 декември 2014 г. е извършен цялостен преглед и оценка за ценови промени на дълготрайните материални активи със съдействието на независими лицензирани оценители. В резултат на този преглед е установено, че балансните стойности на активите не се различават съществено от справедливите им стойности и не се налага преоценка към края на отчетния период.

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализацията.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

към 31 декември 2018 г.

(продължение)

2.10. Дефиниция и оценка на елементите на отчета за финансовото състояние (продължение)

2.10.1. Дълготрайни материални активи (продължение)

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че тя би могла да се отличава трайно от възстановимата. Ако са налице такива индикатори, то балансовата се намалява до възстановимата стойност на активите. Загубите от обезценка се начисляват като текущи разходи в отчета за всеобхватния доход, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход. Ако обезценката надхвърля размера на преоценъчния резерв, разликата се начислява като текущ разход в отчета за всеобхватния доход.

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба, или се продадат. Печалбите или загубите от продажбите им се представят нетно в отчета за всеобхватния доход. Частта от преоценъчния резерв, отнасяща се за продадения актив се прехвърля в резервите и се представя в отчета за промените в капитала.

2.10.2. Дълготрайни нематериални активи

Дълготрайните нематериални активи са оценени по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им и намалени с размера на начислената амортизация и евентуалните обезценки.

Преносната стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка ежегодно, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че тя би могла да надвишава възстановимата. Тогава обезценката се начислява като разход в отчета за всеобхватния доход.

2.10.3. Материални запаси

При тяхната покупка материалните запаси са оценявани по цена на придобиване. Оценката на потреблението им се извършва по метода на средно претеглената цена. В края на годината те се оценяват по по-ниската между цената на придобиване и нетната им реализируема стойност.

2.10.4. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всяка договореност, която поражда едновременно финансов актив за едната страна и финансов пасив или капиталов инструмент за другата страна. Финансовите активи и пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато дружеството стане страна по договорните условия на съответния инструмент. При първоначалното им признаване финансовите активи/(пасиви) се оценяват по справедлива стойност и всички разходи по сделката, в резултат на която те възникват, с изключение на финансовите активи/(пасиви), отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата. Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние, след като договорните права за получаването на парични потоци са изтекли или активите са прехвърлени и това отговаря на изискванията за отписване. Финансовите пасиви се отписват от отчета за финансовото състояние, когато са погасени – т.е. задължението, определено в договора е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

към 31 декември 2018 г.

(продължение)

2.10. Дефиниция и оценка на елементите на отчета за финансовото състояние (продължение)

2.10.4. Финансови инструменти (продължение)

За целите на последващото оценяване, дружеството класифицира през текущия и предходните отчетни периоди финансовите активи и пасиви в следните категории:

- дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност;
- дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през другите всеобхватни приходи и разходи, с прекласификация в печалбата или загубата;
- капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през другите всеобхватни приходи и разходи, без прекласификация в печалбата или загубата;
- финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

С изключение на финансовите активи, държани за търгуване, за всички останали финансови инструменти на дружеството се очаква, че те ще бъдат реализирани на своя падеж и не могат да бъдат търгувани. Затова бизнес моделът, който е в основата на класифицирането на финансовите инструменти на дружеството, ги ограничава до прилагането на следните конкретни категории:

(а) Търговски вземания и предоставени аванси

Търговските вземания и предоставените аванси в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а тези деноминирани в чуждестранна валута - по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2018 г. и са намалени с начислената обезценка за несъбираеми и трудносъбираеми вземания. Дружеството начислява обезценка на търговските вземания, като прилага модела на очакваната кредитна загуба. Ръководството преценява всички обективни доказателства за събираемостта на дължимите суми от момента на първоначалното им признаване до настъпването на техния падеж. Като индикатори за очаквана загуба от търговските вземания се приемат настъпилите финансови затруднения на дебитора, вероятността той да встъпи в процедура по несъстоятелност или неизпълнение на договорените ангажименти от страна на контрагента и забава на плащанията. За обезценяването на отделните вземания ръководството прилага проценти, които се определят на основата на забавата на плащанията във времето:

До 90 дни закъснение	– не се начислява обезценка.
Между 91 и 180 дни	- 20 %.
Над 181 дни	- 50 %.
По преценка на ръководството	- 100 %.

Обезценката се представя в отчета за финансовото състояние като намаление на отчетната стойност на вземанията, а разходите за това се начисляват в отчета за всеобхватния доход като текущи. Когато едно вземане е несъбираемо и за него има начислена обезценка, то се отписва за нейна сметка. Възстановяването на загубите от обезценката на търговските вземания се извършва чрез отчета за всеобхватния доход и се представя като намаление на позицията, в която преди това тя е била отразена. Начислените и възстановените обезценки се представят компенсирани и се поясняват в приложението към финансовия отчет.

(б) Парични средства и еквиваленти

Паричните средства в лева са оценени по номиналната им стойност, а паричните средства, деноминирани в чуждестранна валута - по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2018 г. За целите на съставянето на отчета за паричните потоци парите и паричните еквиваленти са представени като неблокирани пари по банковите сметки и в касата на дружеството.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

към 31 декември 2018 г.

(продължение)

2.10. Дефиниция и оценка на елементите на отчета за финансовото състояние (продължение)

2.10.4. Финансови инструменти (продължение)

(в) Дългосрочни задължения

Дългосрочните задължения в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а тези деноминирани в чуждестранна валута – по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2018 г.

(г) Краткосрочни задължения

Краткосрочните задължения в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а тези деноминирани в чуждестранна валута - по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2018 г.

2.10.5. Основен капитал

Записаният основен капитал се представя до размера на действително платените акции. В Търговския регистър основният капитал се вписва до размера на записания от акционерите, като се определя срок не по-дълъг от две години за пълното му внасяне.

2.10.6. Законови и други резерви

Резервите на дружеството се образуват от разпределяне на финансовите му резултати за съответния период, след облагането им с данък върху печалбата. Резервите на дружеството могат да се използват само с решение на едноличния собственик, съгласно Търговския закон и неговия Устав.

2.10.7. Преоценъчни резерви

Преоценъчният резерв се формира в резултат на превишението на преоценената над балансовата стойност на даден дълготраен материален актив. Натрупаното увеличение, признато в преоценъчния резерв, се прехвърля в неразпределената печалба при отписване на съответния актив от отчета за финансовото състояние. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв се отнася за негова сметка.

2.10.8. Задължения към наети лица

(а) Планове за дефинирани вноски

Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Дружеството начислява в отчета за всеобхватния доход и превежда дължимите суми по плановете за дефинирани вноски.

(б) Платен годишен отпуск

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)

2.10.8. Задължения към наети лица (продължение)

(в) Дефинирани доходи при пенсиониране

В съответствие с изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, дружеството му изплаща обезщетение в размер на две брутни заплати, ако натрупаният трудовия стаж в дружеството е по-малък от десет години, или шест брутни заплати, при натрупан трудов стаж в дружеството над десет последователни години. Дружеството признава като текущ разход дисконтираната сума на натрупващите се задължения по доходи при пенсиониране, както и текущ лихвен разход въз основа на оценката на лицензиран актюер.

2.11. Амортизация на дълготрайните активи

Амортизацията на дълготрайните материални и нематериални активи са начислявани, като последователно е прилаган линейният метод. Амортизация не се начислява на земите и на активите в процес на строителство и подобрене, преди те да бъдат завършени и пуснати в експлоатация. По групи активи са прилагани следните норми, изразени в години полезен живот:

Групи дълготрайни активи	2018 г.	2017 г.
Сгради	25	25
Инсталации и съоръжения	15-25	25
Машини и оборудване	5-13	5-13
Подобрения на наети активи	6	6
Други дълготрайни материални активи	6	5-7
Програмни продукти	5	5

Амортизационните норми са определени от ръководството въз основа на очаквания полезен живот по групи активи. В края на всеки отчетен период ръководството на дружеството прави преглед на остатъчния полезен живот на активите и на преносните им стойности, с цел да провери за наличието на индикации за обезценка и/или необходимост от промяна на амортизационните норми.

2.12. Провизии за задължения

Провизии за задължения се начисляват в отчета за всеобхватния доход и се признават в отчета за финансовото състояние, когато дружеството има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност икономически ползи да бъдат необходими за покриването му. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевата стойност на парите е съществен, като се използва дисконтовата норма преди облагане с данъци, отразяваща текущите пазарни оценки на времевата стойност на парите и, ако е подходящо, специфичните за задължението рискове.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)

2.13. Финансов лизинг

Финансов лизинг е такъв наемен договор, при който се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди, произтичащи от собствеността върху наетия актив. Активите, придобити чрез финансов лизинг, се признават по по-ниската от тяхната справедлива стойност към датата на придобиване или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Съществуващото задължение към лизингодателя се представя в отчета за финансовото състояние на дружеството като задължение по финансов лизинг. Лизинговите плащания се разпределят между главница и лихва, така че да се постигне постоянен лихвен процент върху оставащото задължение по главницата. Лихвата се начислява в отчета за всеобхватния доход за съответния период на възникване.

2.14. Начисляване на приходите и разходите

Приходите се оценяват на основата на плащането, което е договорено с клиентите по съответния договор. Към тази оценка не се включват сумите, които се събират в полза на трети лица. Приходите в чуждестранна валута се оценяват по централния курс на БНБ към датата на начисляването им. Приходите от дейността и разходите за дейността се начисляват, независимо от момента на паричните постъпления и плащания. Начисляването на приходите и разходите се извършва при спазване на изискването за причинна и следствена връзка между тях, когато за това са налице условия в съответния договор.

2.14.1. Приходи от продажба на стоки и услуги

Приходите от продажбата на стоки се начисляват в отчета за всеобхватния доход, когато контролът се прехвърли на клиента. Контролът се изразява в способността да се ръководи използването на актива и да се получават всички останали изгоди от него. Получаването на контрол над актива предотвратява възможността други предприятия да извличат изгода от използването му. За изпълняваните от дружеството договори прехвърлянето на контрола обикновено настъпва с предаване на стоките, или при настъпване на договореното събитие, при което значителните рискове и изгоди от собствеността са прехвърлени на купувача. Приходи от предоставяне на претоварни услуги се признават след завършване на разтоварването, транспортирането и натоварването на всеки отделен товар. Приходи от такси за съхранение на товари се признават за периода, за който се отнасят. Приходите от извършени услуги се начисляват в отчета за всеобхватния доход пропорционално на етапа на завършеност към края на отчетния период. Етапът на завършеност се определя чрез проверка на извършената работа. Не се начисляват приходи, когато съществува значителна несигурност по отношение на получаване на договореното възнаграждение, възстановяване на свързаните разходи, или възможно възражение от страна на възложителя.

2.14.2. Разходи за постигане и изпълнение на договори

Подобни разходи се признават като актив и се амортизират на систематична база, ако те отговарят на определените за това условия, както те са дефинирани в МСФО 15 Приходи от договори с клиенти. Такива разходи не се капитализират, ако очакваният период за амортизирането им е до една година.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)**

2.14. Начисляване на приходите и разходите (продължение)

2.14.3. Приходи от правителствени дарения

Приходите от правителствени дарения свързани с амортизируеми активи се начисляват в отчета за всеобхватния доход пропорционално на начислените за съответния период амортизации на активи, придобити в резултат на дарението, след като всички условия по договора са изпълнени. Правителствените дарения свързани с прихода се признават в отчета за всеобхватния доход, в същите периоди, в които са признати разходите, които компенсират.

2.14.4. Финансови приходи/(разходи)

Приходите и разходите за лихви се начисляват текущо, на база на договорения лихвен процент, сумата и срока на вземането или задължението, за което се отнасят. Те се начисляват в отчета за всеобхватния доход в периода на възникването им. Разходите за лихви, произтичащи от банкови заеми, се изчисляват и начисляват в отчета за всеобхватния доход по метода на ефективния лихвен процент. Финансовите приходи и разходи се представят компенсирано в отчета за всеобхватния доход.

2.15. Данъчно облагане

Съгласно българското данъчно законодателство за 2018 г. дружеството дължи корпоративен подоходен данък (данък от печалбата) в размер на 10 % върху облагаемата печалба, като за 2017 г. този данък също е бил 10 %. За 2019 г. данъчната ставка се запазва на 10 %.

Дружеството прилага балансовия метод на задълженията за отчитане на временните данъчни разлики, при който те се установяват чрез сравняване на преносната стойност с данъчната основа на активите и пасивите. Отсрочените данъчни активи или пасиви се начисляват в отчета за всеобхватния доход или директно в капитала, според това къде е възникнал ефектът, за който те се отнасят. Установените отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират и данъчният ефект се изчислява чрез прилагане на данъчната ставка, която се очаква да бъде приложена при тяхното обратно проявление в бъдеще. Отсрочените данъчни пасиви се признават при всички случаи на възникване, а отсрочените данъчни активи, само до степента, до която ръководството с необходимата степен на сигурност счита, че дружеството може да реализира печалба, за да ги използва в бъдеще.

2.16. Дивиденди

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на дружеството и текущо задължение към едноличния собственик на капитала в периода, в който е възникнало правото му да ги получи.

2.17. Свързани лица

За целта на изготвянето на настоящия финансов отчет едноличният собственик на капитала, дружествата под общ контрол, служителите на ръководни постове, както и близки членове на техните семейства, включително и дружествата, контролирани от всички гореизброени лица, се третират като свързани лица.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)

3. Дълготрайни материални и нематериални активи

	31.12.2018	31.12.2017
	хил. лв.	хил. лв.
Дълготрайни материални активи	43,978	33,562
Дълготрайни нематериални активи	46	54
Общо	44,024	33,616

3.1. Дълготрайни материални активи

	Земя и сгради	Машини съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Други активи	В процес на придобиване	Всичко ДМА
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност						
Салдо на 1 януари 2017 г.	1,301	72,780	11,570	1,107	14	86,772
Придобити	27	2,762	2,269	23	1,083	6,164
Прехвърлени в група	2	1,062	-	27	(1,091)	-
Излезли	-	(408)	(490)	(332)	-	(1,230)
Салдо към 31 декември 2017 г.	1,330	76,196	13,349	825	6	91,706
Придобити	2	15,430	344	61	712	16,549
Прехвърлени в група	-	688	28	1	(717)	-
Излезли	-	(540)	(331)	(4)	-	(875)
Салдо към 31 декември 2018 г.	1,332	91,774	13,390	883	1	107,380
Натрупана амортизация						
Салдо на 1 януари 2017 г.	879	43,429	8,798	748	-	53,854
Начислена	49	4,509	800	60	-	5,418
Изписана през годината	-	(348)	(485)	(295)	-	(1,128)
Салдо към 31 декември 2017 г.	928	47,590	9,113	513	-	58,144
Начислена	31	5,059	951	70	-	6,111
Изписана през годината	-	(525)	(324)	(4)	-	(853)
Салдо към 31 декември 2018 г.	959	52,124	9,740	579	-	63,402
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	373	39,650	3,650	304	1	43,978
Балансова стойност към 31 декември 2017 г.	402	28,606	4,326	312	6	33,562

Балансовата стойност на активите, представени като обезпечение по банкови кредити е в размер 18,974 хил. лв. (31 декември 2017 г. – 12,328 хил. лв.).

На основание безсрочен договор с ДП „Пристанищна инфраструктура“, дружеството ползва сгради и съоръжения, които са публична държавна собственост на обща стойност 199,920 хил. лв., с помощта, на които се извършват пристанищни услуги, свързани с обработката на товари. Отчетната стойност на използваните, но напълно амортизирани активи е както следва:

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)

3. Дълготрайни материални и нематериални активи (продължение)

3.1. Дълготрайни материални активи (продължение)

	Земя и сгради хил. лв.	Машини съоръжения и оборудване хил. лв.	Транспортни средства хил. лв.	Други активи хил. лв.	Всичко хил. лв.
Салдо на 31 декември 2017	518	10,942	3,898	372	15,730
Салдо на 31 декември 2018	533	13,241	3,925	375	18,074

3.2. Дълготрайни нематериални активи

Дълготрайните нематериални активи включват програмни продукти. Балансовата им стойност е формирана от намалението на цената на придобиване в размер 293 хил. лв. (към 31 декември 2017 г. - 282 хил. лв.) с натрупаната амортизация за 247 хил. лв. (31 декември 2017 г. – 228 хил. лв.). Годишната амортизация на нематериалните дълготрайни активи в размер 19 хил. лв. (за 2017 г. – 19 хил. лв.) е начислена в отчета за всеобхватния доход.

4. Инвестиции на разположение за продажба

Дружеството участва с 8.9 % в капитала на Ойлтанкинг България - АД, което има предмет на дейност построяване и развиване на независими терминали, получаване, съхранение, разпределение, обработка и поддръжка на течни химически продукти. Това дружеството оперира терминал за сярна киселина с местоположение в гр. Девня, Индустриална зона, Пристанище Варна-Запад. Поради невъзможността за определяне на справедливата стойност на акциите на това дружество, участието в него е оценено по цена на придобиване.

5. Отсрочени данъчни активи

Към 31 декември 2018 г. отсрочените данъчни активи/(пасиви) се състоят от следните компоненти:

	31.12.2018 хил. лв.	31.12.2017 хил. лв.
Отсрочени данъчни активи		
Данъчен ефект върху актюерски загуби	238	204
Данъчен ефект върху задължения по неползвани отпуски	113	238
Данъчен ефект върху доходи при пенсиониране	87	104
Данъчен ефект върху обезценка на вземания	57	56
Данъчен ефект върху обезценка на дълготрайни активи	26	27
Данъчен ефект върху провизии за задължения	3	4
Други данъчни ефекти	1	1
Общо	525	634
Отсрочени данъчни пасиви		
Разлика между преносната стойност и данъчната база на амортизируеми активи	(360)	(456)
Общо	(360)	(456)
Отсрочени данъчни активи	165	178

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)

5. Отсрочени данъчни активи (продължение)

Промените в отсрочените данъчни активи/(пасиви) през 2018 г. са за сметка на:

	31.12.2018	31.12.2017
	хил. лв.	хил. лв.
Отчетени за сметка на приходите и разходите	(47)	5
Отчетени за сметка на другите всеобхвагни приходи и разходи	34	66
Общо	(13)	71

6. Материални запаси

	31.12.2018	31.12.2017
	хил. лв.	хил. лв.
Резервни части	1,617	1,678
Спомагателни материали	1,163	1,107
Горива и смазочни материали	537	562
Основни материали	463	495
Други	4	4
Общо:	3,784	3,846

7. Вземания и предоставени аванси

	31.12.2018	31.12.2017
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от клиенти	5,129	6,496
Обезценка на вземанията от клиенти	(42)	(30)
Вземания от клиенти, нетно от обезценка	5,087	6,466
Предоставени аванси	1,166	3,902
ДДС за възстановяване	134	134
Съдебни вземания	548	548
Обезценка на съдебните вземания	(527)	(527)
Съдебни вземания, нетно от обезценка	21	21
Други вземания	59	73
Общо:	6,467	10,596

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)

7. Вземания и предоставени аванси (продължение)

Възрастовата структура на вземания от клиенти е както следва:

	31.12.2018 хил. лв.	31.12.2017 хил. лв.
Редовни вземания		
До 30 дни	3,982	3,778
От 31 до 90 дни	1,090	2,621
Всичко редовни вземания	5,072	6,399
Просрочени вземания		
От 91 до 180 дни	6	44
От 181 до 365 дни	1	3
От 366 дни до 2 години	3	4
Над 2 години	5	16
Всичко просрочени вземания:	15	67
Общо вземания от клиенти	5,087	6,466

Движението на начислените обезценки на вземанията през годината е следното:

	Обезценка вземания от клиенти хил. лв.	Обезценка на съдебни вземания хил. лв.	Всичко хил. лв.
Салдо към 1 януари 2017	(51)	(507)	(558)
Начислени обезценки през годината	(10)	(3)	(13)
Възстановени обезценки през годината	8	3	11
Отписани вземания	3	-	3
Прехвърлени към съдебни вземания	(20)	(20)	-
Салдо към 31 декември 2017	(30)	(527)	(557)
Начислени обезценки през годината	(22)	-	(22)
Възстановени обезценки през годината	6	-	6
Отписани вземания	4	-	4
Салдо към 31 декември 2018	(42)	(527)	(569)

8. Парични средства

	31.12.2018 хил. лв.	31.12.2017 хил. лв.
Парични средства в лева	15,082	9,100
Парични средства в чуждестранна валута	7,930	7,851
Общо:	23,012	16,951

9. Основен капитал

Към 31 декември 2018 г. основният капитал на дружеството се състои от 8,494 хил. бройки акции с номинална стойност от 1 лев всяка. Дружеството е със 100 % държавно участие, а правата на едноличен собственик се упражняват от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)

10. Дългосрочни банкови заеми

През отчетния период дружеството е сключило договор за банков заем за закупуване на мобилни кранове, съоръжение към тях и мобилна претоварна машина. Крайният срок за погасяване на заема е 27 юни 2025 г. Договорената лихва се образува от едномесечния Euribor, увеличен с фиксирана надбавка. Погасяването на банковия заем се извършва на равни вноски и лихва върху намаляващия остатък. Към 31 декември 2018 г. общата сума на заема възлиза на 9,190 хил. лв., в т. ч. дългосрочна част за 7,776 хил. лв. и краткосрочна за 1,414 хил. лв. За обезпечение на получения банков заем е учреден особен залог върху закупените активи.

През минали отчетни периоди дружеството сключва договор за банков заем за закупуване на мобилен пристанищен кран и съоръжение към него. Крайният срок за погасяване на заема е 1 юли 2021 г. Договорената лихва се образува от едномесечния Euribor, увеличен с фиксирана надбавка. Погасяването на банковия заем се извършва на равни вноски и лихва върху намаляващия остатък. Към 31 декември 2018 г. общата сума на заема възлиза на 2,427 хил. лв., в т. ч. дългосрочна част за 1,486 хил. лв. и краткосрочна за 941 хил. лв. За обезпечение на получения банков заем е учреден особен залог върху закупените активи.

11. Дългосрочни задължения към персонала

	31.12.2018 хил. лв.	31.12.2017 хил. лв.
Дългосрочни задължения при пенсиониране	3,250	3,090
Дългосрочна част по задължения от съдебни дела	20	26
Общо:	3,270	3,116

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са както следва:

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	3,090	2,625
Начислени разходи за текущ стаж за периода	317	268
Начислени лихви за периода	44	67
Актуерски печалби/(загуби), признати в другите всеобхватни приходи и разходи	340	550
Актуерски печалби/(загуби), признати за сметка на приходите и разходите	22	27
Извършени плащания през периода	(563)	(447)
Общо:	3,250	3,090

Настоящата оценка е пресметната при 1.0 лихвен процент, който е с 40 базисни пункта по-нисък от използвания в предходната година. Това е в резултат на тенденцията на намаление на доходността на дългосрочните ДЦК, издавани в България. В предходната оценка е заложен 1.0 % годишен ръст на заплатите за 2018 г. и всяка следваща година. В настоящата оценка е извършена промяна и е заложен 10.0 % годишен ръст на заплатите за 2019 г., 5.0 % за 2020 г. и 2021 г., и 1 % ръст за 2022 г. и за всяка следваща година.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

към 31 декември 2018 г.

(продължение)

11. Дългосрочни задължения към персонала (продължение)

Средно-претеглената дюрация на задълженията за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране по възраст и стаж е 6.8 години. Ръководството е направило следната прогноза за очакваните плащания при пенсиониране през следващите пет години:

	При пенсиониране по възраст и стаж хил. лв.	При пенсиониране по болест хил. лв.	Общо очаквани плащания хил. лв.
Плащания през 2019 г.	422	10	432
Плащания през 2020 г.	332	11	343
Плащания през 2021 г.	349	11	360
Плащания през 2022 г.	433	11	444
Плащания през 2023 г.	252	10	262

12. Текущи пасиви

	31.12.2018 хил. лв.	31.12.2017 хил. лв.
Задължения по текуща част от дългосрочни банкови заеми	2,355	1,909
Задължения към персонала	2,069	3,118
Задължения по получени аванси	1,618	1,236
Задължения към доставчици	1,162	747
Задължения към социалното осигуряване	895	884
Задължения за гаранции	867	831
Задължения за данъци	643	604
Задължения по правителствени дарения	105	106
Задължения към бюджета за вноса от наеми	7	3
Други задължения	22	26
Общо:	9,743	9,464

В стойността на задълженията към персонала и към социалното осигуряване са включени начисления за неизползван платен отпуск в размер на 117 хил. лв. (към 31 декември 2017 г. – 131 хил.лв.).

Дружеството е получило чрез правителствени дарения машини и оборудване, както и определени резервни части със специално предназначение в размер на 103 хил. лв. Като правителствени дарения са представени и средствата получени по:

а) Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, Схема на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-2.3.03 „Безопасен труд” - за изпълнение на проект „Подобри условия на труд в „Пристанище Варна” ЕАД” в размер на хиляда лв.;

б) Съвместна оперативна програма „Черноморски басейн 2007-2013”, Договор за партньорство към Договор за безвъзмездна помощ № 2.1.1.77205.364 MIS-ETC 2264/12.07.2013, проект „Обезпечаване сигурността на транзитни контейнери – SETRACON” в размер на хиляда лева.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)

13. Приходи от продажби

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Приходи от претоварна дейност	57,259	57,320
Приходи от съхранение	11,203	11,957
Други приходи	1,618	2,170
Общо:	70,080	71,447

14. Други приходи от дейността

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Приходи от наеми	704	646
Вноска в Републиканския бюджет от приходите по наеми	(352)	(323)
Приходи от паркинг	300	281
Печалба от продажба на активи	252	34
Неустойки по договори за нанесени щети	115	27
Присъдени суми по съдебни дела	33	8
Получени застрахователни обезщетения и неустойки	32	3
Излишъци на активи	11	14
Приходи от финансираня	1	5
Отписани задължения	-	323
Други приходи от дейността	6	11
Общо:	1,102	1,029

15. Разходи за материали

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Разходи за гориво и смазочни материали	3,162	2,812
Разходи за електроенергия	1,713	1,640
Разходи за резервни части	668	660
Разходи за гуми	636	723
Разходи за основни производствени материали	601	628
Разходи за вода	266	534
Разходи за краткотрайни активи и консумативи	195	345
Разходи за канцеларски материали и консумативи	191	191
Разходи за работно и униформено облекло	186	192
Общо:	7,618	7,725

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)

16. Разходи за външни услуги

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Разходи за възнаграждение за ползване на пристанищна инфраструктура	3,345	3,911
Разходи за охрана	962	965
Разходи за транспорт на персонала	669	659
Разходи за експлоатационна дейност и техническо обслужване	623	636
Разходи за ремонт на дълготрайни активи	570	224
Разходи за канал, почистване и екологични дейности	399	465
Разходи за почистващи услуги	355	243
Разходи за застраховки	291	258
Разходи за административни услуги	120	114
Разходи за реклама	101	147
Разходи за комуникации, интернет	98	80
Разходи по граждански договори	91	125
Разходи за одиторски услуги	11	12
Разходи за услуги по отстраняване на щети	53	5
Общо:	7,688	7,844

17. Разходи за персонала

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Начислени текущи възнаграждения	23,154	22,788
Вноски по социално осигуряване	6,648	6,552
Разходи за социални придобивки	6,510	8,169
Начисления за доходи при пенсиониране	383	361
Начисления за неползван платен годишен отпуск	77	93
Начисления за ДОО за неползван платен годишен отпуск	16	20
Общо:	36,788	37,983

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)

18. Други разходи

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Разходи за местни данъци и такси	548	471
Разходи за представителни мероприятия	64	61
Разходи по съдебни дела	62	26
Брак на дълготрайни активи и материални запаси	49	28
Разходи за командировки	43	43
Разходи за повишаване квалификацията	31	6
Данъци върху разходите	30	26
Разходи за дарения	25	26
Разходи за обезценка и отписване на вземания, нетно	20	93
Лихви върху закъснели плащания на данъци	3	317
Други разходи	40	6
Общо:	915	1,103

19. Финансови приходи

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Приходи от дивиденди	42	37
Положителни курсови разлики	18	6
Приходи от лихви	-	4
Общо:	60	47

20. Финансови разходи

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Разходи за лихви	50	75
Отрицателни курсови разлики	13	31
Банкови такси и комисионни	8	4
Общо:	71	110

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)

21. Приходи/(разходи) за данъци върху печалбата

Изравняването на приходите/(разходите) за данъци върху печалбата към 31 декември 2018 г. е извършено както следва:

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Счетоводна печалба преди облагане	12,096	12,444
Разход по приложимата данъчна ставка	(1,210)	(1,245)
Данъчен ефект от постоянни разлики	-	(29)
Приходи/(разходи) за данъци върху печалбата	(1,210)	(1,274)

Към 31 декември 2018 г. компонентите на приходите/(разходите) за данъци върху печалбата, са както следва:

	Годината, завършваща на 31.12.2018 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12.2017 хил. лв.
Текущ разход за данък	(1,163)	(1,279)
Данъчен ефект от временни данъчни разлики	(47)	5
Приходи/(разходи) за данъци върху печалбата	(1,210)	(1,274)

22. Дивиденди

През 2018 г. дружеството разпределя печалбата си за предходната 2017 г. в размер на 11,170 хил. лв. и в съответствие с Устава и точки 1 и 3 от Разпореждане № 2 на МС от 9 март 2018 г., както следва:

- а) за дивиденди – 5,585 хил. лв.
- б) за резерви – 5,585 хил. лв.

23. Корекция в предходни периоди

През текущия отчетен период, дружеството е извършило корекции в началните салда на резервите, натрупани в предходни години. Тези корекции се отнасят до извършени в предходни години увеличения в другите резерви на дружеството. Нетният ефект от извършените корекции се изразява в намаляване на резервите със 145 хил. лв.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
към 31 декември 2018 г.
(продължение)

24. Сделки със свързани лица

Дружеството оповестява сделките и условията по тях със следните свързани лица:

Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	Едноличен собственик на капитала
ДП „Пристанищна инфраструктура“	Предприятие под общ контрол
Димитър Йорданов Атанасов	Председател на Съвета на директорите
Петър Ивов Сеферов	Изпълнителен директор
Марио Христов Желев	Член на Съвета на директорите

Извършените сделки по продажби и неуредените разчети към 31 декември 2018 г. са, както следва:

Вид на сделката	Оборот 2018 хил. лв.	Вземане 2018 хил. лв.	Оборот 2017 хил. лв.	Вземане 2017 хил. лв.
ДП Пристанищна инфраструктура	Аванс	-	496	-
ДП Пристанищна инфраструктура	Услуги	3,873	3	3,948
Общо		499		4

Извършените сделки по покупките и неуредените разчети към 31 декември 2018 г. са, както следва:

Вид на сделката	Оборот 2018 хил. лв.	Задължение 2018 хил. лв.	Оборот 2017 хил. лв.	Задължение 2017 хил. лв.
ДП Пристанищна инфраструктура	Услуги	3,805	-	4,340
Общо		-		504

Начислените възнаграждения на Съвета на директорите през 2018 г. са в размер на 133 хил. лв. (за 2017 г. - 126 хил. лв.).

По сделките със свързани лица няма отклонения от нормалните пазарни условия. Неиздължените салда в края на годината не са обезпечени. За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции. Преглед за обезценка се извършва всяка отчетна година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който то оперира.

Изпълнителен директор: **Петър Сеферов**

Съставител:
Виолета Златкова

12 март 2019 г.
Варна

Заличена информация по Регламент (ЕС) 2016/679

ГОДИШЕН ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА

31 декември 2018 г.

РАЗДЕЛ I.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА И РЕЗУЛТАТИТЕ

1. Търговска информация

Пристанище Варна - ЕАД (дружеството) е акционерно дружество със 100 % държавно участие. Първоначално, през 1991 г., то е регистрирано като дружество с ограничена отговорност в резултат на отделянето на активите и пасивите на „Български Морски Флот“. През 1997 г. юридическата му форма е променена на еднолично акционерно дружество. Правата на собственика от страна на държавата по отношение на Пристанище Варна - ЕАД се упражняват от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Дружеството е вписано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 103061301. Адресът на управление на дружеството е във Варна, пл. „Славейков“ № 1.

Основната дейност на дружеството е свързана с претоварни услуги, съхранение на товарите и други пристанищни услуги. Пристанище Варна - ЕАД предоставя и редица други допълнителни услуги, свързани с обслужването на корабите като водоснабдяване, осигуряване на телефон, електрозахранване, отдаване за ползване на пристанищни технически средства и др. По силата на сключен договор с Министъра на транспорта информационните технологии и съобщенията дружеството е пристанищен оператор на пристанищни терминали Варна-изток и Варна-запад.

2. Анализ на оперативната дейност

През 2018 г. в Пристанище Варна - ЕАД са обработени 8,551 хил. тона товари, като 62.81 % от товарите са в насипно състояние, 9.65 % - генерални товари, 3.45 % - наливни товари и 24.09 % - товари в контейнери.

В следната таблица са дадени някои показатели свързани със структурата и динамиката на обработените товари.

ПОКАЗАТЕЛИ	2018 г.	2017 г.	Изменение (%)
Обработени товари (хил. тона)	8,551	9,997	(14.5)
- насипни	5,371	6,302	(14.7)
- генерални	825	925	(10.8)
- наливни	295	878	(66.4)
- контейнери	2,060	1,892	8.9
Среден престой на един кораб (часа)	94	92	2.2
- под претоварни операции	39	38	2.6
- по други причини	55	54	1.9
Натовареност на разполагаемия капацитет (%)	64.8	75.7	(14.5)
Средно сп. брой на служителите за периода (бр.)	1,465	1,515	(3.3)

3. Основни финансови показатели

В следващата таблица са изчислени някои финансови показатели за анализ на финансовото състояние и печалбата на Пристанище Варна - ЕАД:

Избрани финансови показатели:

	2018	2017
Финансови съотношения		
Рентабилност на приходите	15.29%	15.41%
Рентабилност на собствения капитал	19.67%	22.18%
Коефициент на обща ликвидност	3.41	3.32
Коефициент на бърза ликвидност	3.03	2.91
Коефициент на абсолютна ликвидност	2.36	1.79
Коефициент на финансова автономност	2.48	3.36
Коефициент на задлъжнялост	0.40	0.30
Финансови показатели		
Нетни приходи от дейността	71,182	72,476
Нетна печалба	10,886	11,170
Всичко активи	77,621	65,356
Всичко пасиви	22,275	15,005
Собствен капитал	55,346	50,351

4. Основни рискове

Всички рискове, пред които е изправено дружеството са подробно изложени в бел. 2.9 Управление на финансовите рискове в Годишния финансов отчет.

5. Важни събития, настъпили след края на отчетния период

След края на отчетния период не са настъпили съществени събития и обстоятелства по отношение на дейността на дружеството, в резултат, на които да се налагат допълнителни оповестявания в годишния финансов отчет.

6. Очаквано бъдещо развитие на дружеството

Основните акценти при планирането на 2019 г. както и при договарянето с контрагентите са в аспект:

- запазване на относително постоянно ниво на обработените товари, чрез прилагане на адекватни маркетингови средства и политики за запазване традиционните клиенти;
- привличане на нови клиенти и товари при използване на конкурентните си предимства като географски дадености, мащабност, капацитетни възможности;
- ефективно управление на всички процеси на пристанищната дейност;
- обновяване на използваната техника.

7. Научноизследователска и развойна дейност

През 2018 г. дружеството не е развивало научноизследователска и развойна дейност.

8. Информация по чл. 187 д от Търговския закон

През 2018 г. дружеството не е придобило собствени акции чрез обратно изкупуване.

9. Използвани финансови инструменти

Подробен анализ и оценка на финансовите инструменти е показана в бележка 2.9.4 от Годишния финансов отчет на дружеството.

Изпълнителен директор:
Петър Сеферов

12 март 2019 г.
Варна

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО
Едноличния собственик на
„Пристанище Варна“ – ЕАД
Варна

ДОКЛАД ВЪРХУФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ**Одиторско мнение**

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „Пристанище Варна“ - АД (дружеството), който включва отчета за финансовото състояние към 31 декември 2018 г., отчета за всеобхватния доход, отчета за капитала и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителна информация, изложени от стр. 2 до стр. 28.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на дружеството към 31 декември 2018 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните счетоводни стандарти, приети за приложение от Европейския съюз (МСС).

База за изразяване на одиторско мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в параграф „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независим финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовите отчети в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството на дружеството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, приет за приложение в България, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него. Този доклад е изложен от стр. 29 до стр. 32.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тя е в съществуено

несъответствие с финансовия отчет, или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Ние нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството на дружеството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСС и за такава система за вътрешен контрол, каквато то определи като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама, или на грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира дружеството или да преустанови дейността му или, ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност за това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама, или на грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или на грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- ✓ Идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали се дължат на измама, или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- ✓ Получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на дружеството.
- ✓ Оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- ✓ Достигаем до заключение за уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на

получените одиторски доказателства, за това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения за способността на дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

✓ Оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията към него, както и дали се представят основополагащите за него сделки и събития по начин, чрез който се постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

ДОКЛАД ВЪРХУ ДРУГИ ПРАВНИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България - Институт на дипломираните експерт-счетоводители“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище за това дали тя включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приет за приложение в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- ✓ Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- ✓ Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Николай Колев
Регистриран одитор

Антон Свраков
Управител

12 март 2019 г.
Варна